

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste, po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Čehi prosveti.

I.

Dočim nam kaže češko politično življenje zadnji čas žalostnejše in žalostnejše lice, dočim je vse nezadovoljno in reprezentanti češkega naroda in se nanje nove stranke kar čez noč, se prosvetno delo organizira bolj in bolj v notah brez vsake politične barve, pri katerih lahko sodelujejo vse vrste in stranke naroda.

K širjenju prosvete med češkim narodom se je ustanovil dne 6. prosinca t. l. v Pragi „Svaz osvétový“ — „Prosvetna zveza“ po zaslugi „čehskega narodnega sveta“. Na prosvetnem polju je delovalo na Češkem doslej sicer nebroj društev, knjižnic, čitalnic itd.; zlasti visokošolski in srednješolski profesorji so pričeli zadnjič uresničevati veliko akcijo visokošolske in srednješolske ekstenzije. — Narod sam čuti potrebo nadaljnjega izobraževanja in vzgoje, da bi taista ne ostala na stopinji, ki mu jo je mogla prebrbeti šola. Napaka je bila v tem, da to ljudomilo delo ni bilo organizirano in po načrtu in na vseh straneh enakomerno izvajano — na Češkem, na Moravskem, v Šleziji in na Dunaju. — Namen je bilo treba nekakega kulturnega narodnega sveta, ki bi ne prepuštal družabne vzgoje osebnemu navdušenju in požrtvovalnosti posameznikov, ampak privedel k temu, da postane obramba in podpiranje razširjanja narodne prosvete organična, trajna in splošna dolžnost vseh prстоvalnih in zakonskih, samoupravnih in državnih korporacij. Tak narodni svet ima biti nova zveza. „Svazov“ namen

je, organizirati, varovati in v kolikor bo treba voditi in podpirati vse prosvetno delo med češkim narodom in na zveznih občnih zborih se ima poročati o tem delu. Pravo delavnost imajo pa razviti v prvi vrsti vzgojevalna in izobraževalna mestna, okrajna in krajevna društva. K njihovemu ustanavljanju in združenju s prvimi narodnimi inštitucijami bo prispevala zveza. V teh krajevnih organizacijah imajo biti po pravilih zastopani izobraževalni činitelji dotičnega kraja: avtonomni zbori, nepolitične enote in delavci iz vrst inteligence in delavskih vrst. — Namen teh izobraževalnih zborov je ustanavljati knjižnice in čitalnice, v okrajih potujoče knjižnice in širiti dobre knjige, da se pride s plemenitim čtivom v okom demoralizaciji ljudstva, njihova naloga bo dalje prirejati v zvezi s „Svazom“ in šolsko ekstenzijo predavanja in razgovore, s katerimi bi se šivila in utrjevala izobrazba sploh, posebej pa narodna zavednost in narodnogospodarska ter umetniška vzgoja. Dalje bo njihova naloga prirejati besede in čitalniške večere za vzgojo šoli odrasle mladine, prirejati ljudske akademije in plemenite zabave, umetniške razstave in vse, kar koli prispeva namenu popolne družabne vzgoje.

Polje za širjenje ljudske prosvete je, kakor jasno, razsežno in bo zahtevalo mnogo dela i v „Svazu“ v zborih.

V odbor pošilja delegate kakih 35 društev, katerih namen je, širiti med narodom prosveto; število, ki bi gotovo porokovalo za veliko bodočnost inštitucije, ki je bila pozdravljena ob ustanovitvi od vseh strani kar najtop-

leje, če bi pri strankarjih — in to je danes večina češke inteligence, prav tako kakor pri nas — ne budilo nezaupanja — nestranskost novega društva. Zlasti se je pogrešalo pri ustanovitvi prisotnosti dijaštva, ki bi se imelo v svojih idealnih letih vreči z navdušenjem na uresničitev tako vzvišene ideje, kakor je „Svazova“.

II.

Kdor hoče učiti, mora sam kaj znati: narod, ki hoče biti napreden, mora imeti napredno inteligenco. Zato pa treba napredne vzgoje, naprednega duha v šoli.

Za napredni duh v šoli se je v Avstriji storil doslej velik minus. Dočim je korakalo šolstvo najnaprednejših evropskih držav po pravi poti zdravih reform, in se osvojevalo energično vpliva nepoklicanih organov, se je razležala le po avstrijskih deželah reakcija v nesluteno širino in pridobila za svoje inžne najvplivnejše osebe v državi. To dejstvo se ni moglo prikriti bistrim očem nekaterih naprednih oseb, ki so skušale omejiti poguben tok. Tako so se združili avstrijski napredni Nemci v društvo „Freie Schule“, čigar namen je braniti proti napadom reakcije šole vseh vrst in pozitivno prispevati k zdravemu razvoju modernih vzgojevalnih idej z ustanavljanjem reformnih šol.

Istodobno je pričel buditi zavest češkega učiteljstva učitelj K. Pospíšil in pridno deloval na to, da ne zaspi vnovič Havličkova misel o ustanovitvi „Jednote Komenskega — Jednota Komenského“, ki se uresničuje sedaj v organizaciji z določenim programom in trdnim ciljem.

„Jednota Komenskega“ naj bode draštvo za teoretični študij pedagogike in za reformo šole. Na podlagi strokovnega študija in teoretičnih del naj deluje uspešno na to, da se razvije češko šolstvo na cesti kulturnega napredka, da češki narod ne bo zaostajal v kulturi za drugimi evropskimi narodi, ampak veren svoji krasni tradiciji korakal brez prestanka dalje in tekmoval z drugimi narodi. Vse učiteljstvo in prijatelji šole naj združi v organično celoto, v posvetovalni in delavni zbor na važnem polju, kjer je toliko zane-marjenega, kjer je treba toliko razmišljanja, poglobljanja in dela.

Povsodi, v izobraževanju učiteljstva, v srednješolskem vprašanju, zlasti pa kar se tiče ženske vzgoje, smo daleč zaostali.

V vseh kulturnih državah se ustanavljajo reformne šole, ki ne učijo samo, ampak tudi vzgajajo, vzgojevalni zavodi na deželi, t. j. nove šole, samo pri nas je mrtvi mir, birokratični red, nesmiselna brezbriznost. Učiteljstvu manjka pri ustanavljanju šol sodelovanja, inicijative, teoretičnega razmotrivanja, energičnega nastopanja v čisto naprednem duhu, zato je pa treba društva, ki se bo brigalo za reformo in napredek, ki si bo svesto svoje naloge in se ne bo dalo uspravati.

„Jednota Komenskega“ bo stala izven stanovskih organizacij, stala bo izven njih ali ne proti njim. Izpopolnjevala bo njihovo delo in jim pripravljala teoretično podlago. Jednota ne bo imela nobene politične barve. Strokovnjaki, ki bodo prišli s predlogi, ne bodo majorizovani, ampak njihova od-

LISTEK.

Prijatelj Lovro.

Hrvaški pisatelj Avgust Šenoa; poslovenil Janko Bratina.

(Dalje.)

— Gospod, dejala je Malvina, Vi mi govorite tu o bilju, o cvetju, no, jaz čim strup tega bilja, samo trnje tega cvetja. Razumem vas predobro. Kaj, ko sem vas opazila, sem se spomnila, da bo med nama razgovor o preteklih dneh. Vi ste nekako nestrpni. Mo li nečete poslušati?

— Hočem, milostiva gospa!

Nekdaj sva se videla, jaz nedolžna devojka, ki je poznala samo naravo. Vi mlad bogoslovec, idealist. Vi ste me ljubili — a jaz? Tudi jaz sem vas ljubila, a to čustvo do duhovnika se mi je zdelo takov greh, da sem se morala po svoji otročji misli pokoriti vanj z življenjem. Odločila sem se vzeti najljubljenejšega moža, odločila se hoditi tipé in molče po poti naših društvenih predsodkov, ki mečejo čustvo pod nogo

in tako sem postala žena gospoda predstojnika. Ljudje me imajo za srečno, a v resnici ni moja sreča drugega nege komedija pod svilnato haljo, za finimi čipkami.

— Nimam pravice, nimam razloga, milostiva gospa, da bi vprašal za vse, kar ste mi ravno povedali. Žal mi je, če sem bil vzrok, da ste svojo srečo zgrešili, a ne morem si kaj, da bi se vam ne zahvalil.

— Na čem?

— Na čustvu, katero ste prebudili v meni, katero me je razplamtelo do konca, da sem vrgel s sebe verige, katere so mi navezali. Ljubeč vas strastno sem slekel črno haljo ter šel svoboden v svet. No, pustiva to razpravljanje. Čemu iskati leka rani, ki je že zaceljena.

Malvina si je grizla ustnice. Dobro je bila opazila, da jej je romantična spletká zgrešila smoter.

— Da, da, nadaljevala je zlobno. Morala se je zaceliti. Usoda je hotela tako. Ali sem morda jaz kriva, da sem se rodila kot hči bogatega plemenitaša, a Vi —

— A jaz kot ubog kmet? nasmešnil se je Lovro in kri razžaljenega ponosa mu je udarila v lice. Niste kriva, lepa gospa. To je čista, priprosta resnica, in Vaša žrtev ni drugega kot običajna posledica naših društvenih okoliščin. Jaz tega ne obžalujem. Ona romantična epizoda — po vspehu je ne morem drugače imenovati — spomnila me je živo, da po svojem rodu nisem nič na tem svetu, vsaj ljudje danes tako mislijo. Pa romantična epizoda me je spomnila, da zberem lastne moči in se postavim na svoje noge. Čim več je človek sam zaslužil, tem več velja. Vaša morala, lepa gospa, me zopet sili, da se vam zahvalim. Gledati hočem, da bodem človek — cel človek.

— Vi ste hudobni, čez mero hudobni, gospod Lovro.

— Jaz prestavljam idilo v prozo. — Vi se le rogate pojavi svoje prve ljubezni.

— Prvo dejanje te ljubezenske zgodbe postaja smešno, če se človek ozre na prozaično rešitev. Pa smešnost nastane šele iz kontrasta.

— Glej, glej! pridrsal je predstoj-

nik, gospod gouverneur je lečil izbornu migreno moje žene. Zdi se mi, da se dobro zabavaš, Malvina!

— Gospod mi je pripovedoval jako zanimive črtice iz botanike, nasmešnila se je Malvina prisiljeno.

— O vijolicah brez duše, gospod predstojnik! dodal je Lovro.

— Imajo cvetice dušo? vprašal je predstojnik začuden.

— Imajo včas, odgovoril je Lovro.

— Vi kot učenjak to morate bolje vedeti, zažugal je predstojnik.

— Ali osat nima duše, dodala je Malvina, ker človeka rani do krvi.

— Osat je priprosta trava, katero vsakdo prezira; morda se maščuje s svojo bodečnostjo nad svetom, ki jo je popolnoma zavrgel, odgovoril je Lovro naglo.

— Jaz od vsega tega, pri moji duši, ne razumem ničesar. Ma foi, nič! Zasmeljal se je predstojnik skozi nos. Vaša travna razprava mi je prazna uganka. Razpravljajte stvar kakor Vam drago, jaz si operem roke in grem popit čašo čaja. — Gospoda predstojnika ni bilo več.

ločitev bo avtoritativne veljave in bo imela vpliv na šolsko upravo, na ukrepe zakonodajnih zborov in sploh na šolsko politiko.

Prvi cilj „Jednote“ je izdajanje lista, v katerem bodo zaznamovani in ocenjeni vsi novi pedagoški spisi in in teženje, v katerem se bo podaval informacni pregled vsega za šolstvo važnega.

III.

Za tako delo, kakor si ga stavi za nalogo „Jednota Komenskega“, je treba sredstev in pripomočkov, kakor si jih posameznik ne more nabaviti. I v to je treba združenih moči, treba skupnega dela v zavodu, in tak zavod naj bi bil „Pedagoški muzej češkega naroda“ — „Pedagogické museum naroda českého“.

Pedagoški muzej naj bi obstajal iz treh delov: 1. Muzej sam z učiteljskim Slavinom; 2. trajna razstava novih učnih sredstev; 3. pedagoška knjižnica s posebnim oddelkom čeških učilišč. Razven stalne razstave bi se prirejale v primerni dvorani od časa do časa strokovne razstave, javna predavanja o vprašanjih, o vzgoji itd. Najvažnejši del bi bila vsekakor knjižnica po pomenu, ki bi ga imelo zlasti za učiteljsvo po deželi, ki nima pri roki mestnih knjižnic.

Misel, naj se ustanovi češki šolski muzej, se je pojavila že davno v čeških učiteljskih listih, na učiteljskih shodih in tudi drugod. Zlasti je to kulturni program češkega učiteljstva z l. 1903, v katerem se zahteva, da se ustanove v Pragi in po pokrajinskih mestih manjši muzeji, ki bi se ozirali samo na ljudske, meščanske, nadaljevalne in nižje strokovne šole, dočim se ima ozirati „Pedagoški muzej“ na šolstvo vseh kategorij. Ti muzeji naj bi imeli čitalnico in strokovno knjižnico, muzeji na deželi i vzoren šolski vrt.

Vendar bo trajalo še precej dolgo, predno se uresniči misel o vsečeškem šolskem muzeju, kajti sredstev je doslej malo, ovir pa mnogo. Prvi korak k njegovi uresnitvi se je storil dne 5. prosinca t. l. z ustanovitvijo „Društva pedagoškega muzeja naroda českého“ in že se stekajo od raznih strani prispevki za muzej, ki leže nezbrani po širni češki zemlji.

Tako dela narod, ki noče umreti.

Občinske zadeve.

Pridobninski davčni vijak — krivica za občine.

C. kr. okrajno glavarstvo kot davčna oblast prve inštanice pritiska

neusmiljeno na obrtnike in druge davkoplačnike. Davčni vijak navijajo vedno bolj in bolj. Kakor stika jež pod kamenjem, dračjem in v grmovju za svojim plenom, tako stikajo in iščejo davčni uradniki po vseh obratovališčih, podjetjih itd., lačni dohodkov za državo. Pred njimi ni varen nikdo; zdi se, da vtikajo svoj nos v prazne žepe in da se celo v strganih žepih vohajo „groš“.

Gospodje žive že tako globoko v svoji domišljiji, da vidijo denar, dobič in dobiček tudi tam, kjer ga ni.

Ojoj, kako te obdelujejo, če se jim tvoja pridobninska izjava ne zdi dovolj visoka! Hoj, koliko pomislekov ti naštejejo, da jim moraš znova odgovarjati ter točko za točko dokazovati, kot da bi mi res ne imeli drugega posla, nego se pečati z njihovo nenasiljivostjo.

Čemu žugate vedno in povsod s kaznijo? Žuganje koristi le malokdaj, kajti razmere življenja so močnejše ter se pridobninske izjave in dohodninske napovedi vedno po njih ravnaajo, naj stoji za njimi vladin priganjač s svojim žuganjem ali ne.

Vse naše trgovine so silno obdačene. Rokodelci, obrtniki, gostilničarji itd. plačujejo visok pridobninski davek.

Najhujše se zde prizadeti s pridobninskim davkom lesni trgovci v Savinjski dolini. Ti so navadno po poklicu kmetje z lastno žago ali tudi lastinarji ter se pečajo z lesno trgovino ponajveč radi tega, da podpirajo svoje kmetijstvo, oziroma lastino s postranskimi dohodki. Zemlja navadno ne daje dohodkov za pokritje dolgov in drugih izvanrednih troškov. Tu mora pomagati lesna trgovina. Odkar je dal ljubljanski knezoškof postaviti v zgornji Savinjski dolini električno žago ter jo dal v najem židu Feltrineliu, cd takrat peša tam gorja in ta panoga obrtnije. Kmetje si sicer še pridobe z lesno trgovino v poboljšek svojega gospodarstva par kronic, ki pa ne izdajo mnogo.

Za visoko ceno kupujejo les, spravljajo ga z velikanskim trudom in naporom iz planin do bližnje reke, a odtod po splavih dalje na Hrvatsko in v Srbijo z velikimi nevarnostmi in troški. Ti lesni trgovci, navadno plavičarji, splavarji ali po domače „flosarji“ imenovani, narede sicer nekaj prometa, a kaj to pomaga, če čisti dobiček ni v nobenem poštenem razmerju z ogromnim trudom in mnogimi nevarnostmi? Mnogoteri je že pustil svoje življenje v planini ali pa v mrzlih valovih Savine in Save, še več

se jih je na katerisibodi način pohabilo. Ali se država briga za nje in njihove svojce? Kaj še! Nobeden davčni uradnik ne vpraša, kako se bode preživel pohabljenec, kdo mu bode redil družino. Ako nima sam premoženja, postane on in vsi njegovi težko breme za domovinsko občino. Dokler je bil čil in zdrav, je dajal del svojega krvavo zasluženega dobička državi v obliki pridobninskega davka, sedaj, ko ga več ni, ali če životari njegov polomljeni život, mora skrbeti za njega in njegove svojce domača občina, ki ni dobivala od njegovega dobička niti vinarja.

Opravičeno torej trdimo, da pridobninski zakon ne ustreza pravičnosti in človekoljubju, temveč le egoizmu ali samoljubju države.

Država obdačuje s pridobninskim davkom celo take male obrtnike, ki delajo samo z enim delavcem ali ki opravljajo svoj posel sami brez njega. Ona skrbi prav samogoltno za sebe ter se kar na lepo izgovarja, da ni dolžna takih malih obrtnikov sama od sebe oprostiti od pridobnine, ako sami za oproščenje ne prosijo.

Kdor teh malih obrtnikov hoče biti oproščen od pridobnine, naj to zapiše v 22. predelec svoje pridobninske izjave ali pa naj prosi s posebno kolekovine prosto vlogo c. kr. okrajno glavarstvo za oproščenje ter naj v prošnji pove, da živi v revnih razmerah.

Ali ni okolnost, da dela mali obrtnik ali sam ali s pomočjo samo enega delavca, državi dovolj jasen dokaz, da je tak obrtnik reven in torej oproščenja od pridobninskega davka naravnost potreben?

Da, to je dovolj jasen in neovrčljiv dokaz, a država vendar noče uradno t. j. sama od sebe nikogar oprostiti. Ona je krenila na krivično pot, češ, kdor si v sili, se bodeš že oglasil, ko ti stopimo na rep. Ker večina malih obrtnikov za to ugodnost pridobninskega zakona ne ve, je skoro vsak obrtnik obdačen s tem davkom in s tem trpi njegovo skromno življenje.

Država torej žre in žre, siromašni mali obrtniki pa se mučijo in stradajo.

Občine pa sodelujte državi pri sestavljanju pridobninskih izjav, pomagajte revnim, da se vsaj tem ne bode delala prevelika krivica. Del dobička obrtnikov v občini bode na vsak način vlekla država, a ti bodeš za svoj trud in delo dobila v oskrbovanje revne in onemogle obrtnike.

To je pravica — za državo, za občine pa škoda in — krivica!

Svetovno-politični pregled.

— V državni zbornici se vrši še vedno prvo branje, t. j. splošna razprava o volilni preosnovi. Govorniki raznih strank povdarjajo svoja stališča. Za kranjske Nemce je govoril grof Barbo, ki se je seveda v prvi vrsti pritoževal, da odpade zastopstvo trgovskih zbornic in veleposestva, dalje pa, da se kranjskim Nemcem noče dati nobenega poslanca. — V seji 395. dne 20. t. m. je najprej ministrski predsednik Gautsch odgovoril na Vukovičovo interpelacijo zastran izpolnitve političnih svoboščin v Bosni in Hercegovini. Rekel je, da se mora to zgoditi korak za korakom. Skliceval se je na to, kar se je že zgodilo in storilo ter dejal, da se pač misli na ustanovitve regionalnega in deželnega zastopstva, a da se mora vladi prepustiti, da določi, kdaj bo čas za to. Glede reforme tiskovnih predpisov je rekel, da je dobila bosanska vlada naročilo, izgotoviti primerne predloge, potem se bo videlo, kaj kaže storiti. Zbornica je na to

nadaljevala razpravo r volilni reformi. Govoril je dr. Šušteršič. Govornik se je izjavil, da je pripravljen za kompromise, a neizvršljive so zahteve primorskih Italijanov po večjem zastopstvu, ker so že tako največ dobili in neizvršljiva je zahteva po enem nemškem kočevskem mandatu. Govornik se je izrazil, da je največji sovražnik ločitve mesta od dežele ter je pobija patriotične, narodne in socialne pomisleke proti volilni reformi. — Govorili so dalje še dr. Schalk, ki je napadal Poljake, Romanczuk ter dr. Ferjančič, ki se je bavil s krivicami, se zada z vladnim načrtom volilne preosnove štajerskim in posebej koroškimi Slovincem.

— Zvišanje pokojnine vdov državnih uradnikov. Vladna predlog o zvišanju pokojnine uradniškim vdovam stare kategorije obsega tri paragrafe. V § 1. se določa zvišanje na 25%, tako da znaša skupno zvišanje 75% prvotne normalne pokojnine. To svoto se vštejejo tudi milostne dklade, ki se dovoljujejo k normalnim. § 2. določa, da stopi zakon v veljavo takoj z dnem, ko se razglasi. V utemeljevanju je rečeno, da vlada uvideva, da so se gospodarske razmere zadnja leta poostriila, tako da se je treba ozirati na gmotni položaj uradniških vdov. Zakon se je brez prvega branj izročil proračunskemu odseku.

— V italijanski zbornici je predložil finančni minister Luzzatti zakonski načrt o gradnji novih železnic ter izjavil, da država lahko dograadi vse projektovane železnice, ker se državne finance zelo ugodne. Do konca februarja t. l. so izkazovali državni dohodki prebitka 58 milijonov lir, a do konca leta bo prebitka najmanj 60 milijonov.

— Preosnovano orožništvo v Macedonijo. V proračunu, ki ga je izdelala finančna komisija, je določeno 23.815.293 piastrov (100 piastrov = 21 K 70 vin.) za orožništvo. Od vsote pride na preosnovano orožništvo 16.375.787 piastrov. Predpisano število reorganizovanega orožništva pod poveljstvom italijanskega generala Degiorgisa znaša 133 častnikov in 4335 orožnikov, v istini pa je le 115 častnikov in 3311 orožnikov, ako ne prištejemo naraščaja v solunski orožniški šoli 400 mladeničev. Dosedanji uspehi reorganizovanega orožništva so prapovoljni ter ima posebno kmetško prebivalstvo veliko zaupanje do orožnikov.

— Srbska skupščina je sprejela vladni predlog, da se odgodi do 22. aprila. Proti odgoditvi sta ostro govorila nurodnjaka Velikovic in Radojević, češ, da se z odgoditvijo hoče vlada izogniti odgovoru njihove interpelacije zaradi srbsko-angleškega diplomatskega razmerja in zaradi rešitve zarotniškega vprašanja. Veliković je naglašal, da je Srbija danes od vseh držav zapuščena, tudi od Rusije, zato bi bilo potrebno, da si pridobi Anglijo za prijatelja, ki ima velik vpliv na macedonskih in turških zadevah.

— Konec carinskega spora v Srbijo. V ministrstvu zunanjih zadev je bila te dni konferenca avstro-ogrskih in srbskih delegatov zaradi trgovinskega provizorija. Doseglo se je popolno sporazumljenje ter je s tem konec carinske vojne med obema državama. Pogoji za sklenitev miru se sledeči: Srbska vlada naroči svojim carinskim uradom, da postopajo z blagom iz Avstro-Ogrske po merilu največje ugodnosti; blago, ki je došlo pred 1. marcem, se zacarini po starem tarifu. Istotako odredi avstrijska vlada s posebno naredbo, da se dajo srbskim proizvajalcem

— Bodeči moj gospod! začela je Malvina, da vidite, da se vas nič ne bojim, evo moje roke, peljite me k glasovirju v drugi salon. Se li bojite?

— Bog varuj! Jaz poznam samo lepo gospo predstojnico in ničesar več. In kako je ta dama zelo zabavna, slast mi je se kratkočasiti kraj nje. Ona ima k sreči aristokratsko bolezen, migreno, in jaz sem kmetškega rodu in ne znám plesati. Les extremes se touchent. Izvolite, evo roka.

Lovro je vedel mlado gospo do glasovirja. Malvina je sedla.

— Kaj naj igram, kaj naj pojem?

— Vse po svoji volji, gospa.

— Schubertovo pesem? Ne, ne! Vem, da vam Nemci niso ljubi. Hočete li Prešernovo „Luna sije“?

— Sedaj ne bi mogel poslušati teh pesniških vzdihov.

— Toraj? udarila je predstojnica nekoliko ljuto po glasovirju.

— Ritornel iz „Rigoleta“.

— Ha, ha, ha! zasmejala se je Malvina; odpusti vam Bog ta greh! Naj bo po vašem! Brzo je prebiral

tipke in zapela z lepim, vznešenim glasom:

La domea è mobile*)

Qual piuma alvento.

Mutu d'accento

E di pensier!

Lovro se je nasmehnil in začel deklamirati polglasno:

Sempre amabile,**)

Leggiadro il viso

In pianto ed in viso —

E — menzogner!

— Živeli! To vam gre od srca!

— Ferdinand! viknila je Malvina in skočila jezno.

— Kaj zapoveduješ, duša? prihitej predstojnik.

— Greva domov! Lahko noč, gospod Lovro! in poklonivši se je odšla z možem.

— Klanjam se, gospa predstojnica, zahvalil se je Lovro.

*) Ženska je spremenljiva — kakor pero pero v vetru. — Nema po glasu in po mislih!

**) Vedno vredna ljubezni. — obraza ljubkega — v joku in skehu — In — lažnjiva!

(Dalje prihodnjič.)

največje ugodnosti. Posebno naredbo izda tudi ogrska vlada. Uvoz in prevoz mesa in perutnine iz Srbije se dovoli brezpogojno, uvoz žive živine pa le od slučaja do slučaja. Pogajanja glede definitivne trgovinske pogodbe se prično prihodnji ponedeljek.

— **Ruski dogodki.** Skrajne stranke so sklenile spremeniti svojo taktiko, opustiti puntarska stremjenja ter se udeleževati parlamentarnih bojev. — Generalni guverner v Vilni je prepovedal shode ustavne katoliške stranke, ki jo je ustanovil škof Ropp, ker smatra, da je njeno delovanje z vidno politiko nezdružljivo. — Morilka generala Saharova je bila obsojena na smrt na vislice. Sodba je priporočala obsojenko v poniženje, nakar je bila smrtna kazen spremenjena v dosmrtno prisilno delo.

— **Predvolitve za državno dumo,** tj. volitve volilnih mož za volitve posancev, ki se vrše v aprilu, so bile dne 18. t. m. skoro po celem Ruskem in so se izvršile mirno.

— **Kralj Viktor Emanuel** je odpoval s svojim vojaškim spremstvom v Verono, ker bo prisostvoval odkritju pomenika Umberta I.

— **Francoska vlada** je bivši srbski kraljici Nataliji namignila, naj opusti Francijo, sicer bo iztirana. Natalija se je namreč tudi udeležila snariv pri popisovanju cerkvenega imanja. Vsled dobljenega migljaja se je Natalija preselila v San Sebastiana.

Dopisi.

Iz Šoštanja. (Slovenskim rodoljubom in denarnim zadržanom! Slovenci v Šoštanju bijemo lud boj za ohranitev slovenskega trga Šoštanj; velika industrija v zvezi z raznimi obrtniki in trgovci, kateri so si s slovenskim denarjem napolnili svoje žepce, hoče na vsak način dobiti naš trg za večne čase v svoje roke in teli na ta način dobiti nadvlado ne le nad po pretežni večini prebivalstva popolnoma slovenskim trgom (glasom zadnjega uradnega ljudskega štetja prebiva v Šoštanju **908** Slovencev in **179** „tako-zvanih“ Nemcev), ampak tudi nad celo Šaleško dolino, o čemur pričajo onemogli poskusi povodom zadnjih občinskih volitev v Velenju in Škalah.

Zoper ta stremjenja naših nasprotnikov nastopamo že leta in leta; dokaz tega je napredovanje slovenskega števila na celi črti. Število slovenskih hiš in posestev se je tekom zadnjih let znatno pomnožilo; ustanovili smo narodna podjetja, kakor veliko usnjarno, elektrarno, kemično pralnico in tovarno za lesne izdelke. Razvili smo živahno življenje v naših društvih, čitalnica prireja mnogo veselje z raznovrstnim sporedom in zbira v svojem krogu Slovence cele Šaleške doline; podružnica planinskega društva prireja v poletnem času krasne izlete v našo divno okolico; olupševalno društvo je privabilo z neumornim delom veliko število letoviščnikov v naš kraj. Vse društveno delovanje pa najbolj pospešuje narodna godba, katera obstoji skoraj izključno iz bivših vojaških galeev in katero smo ustanovili z velikimi denarnimi žrtvami uvažujoč nje razen pomen za razvoj družabnega življenja.

Vendar še s tem ni naše delo končano; hočemo še ustanoviti dve društvi, kateri naj pospešujeta izobrazbo in okrepljenje narodne zavesti v Šoštanju in v celi Šaleški dolini, namreč ljudsko knjižnico in „Šaleškega Sokola“. Ljudska knjižnica

naj pripravlja tla za „Sokola“; ustanovitev iste smo danes sklenili in pravi vladni predložili.

Namen društva „Ljudska knjižnica“ je, potom javne ljudske čitalnice in javnih poljudnih predavanj vplivati izobzaževalno na vse sloje trga Šoštanj in cele Šaleške doline.

Ustanovitev prve ljudske knjižnice na Spodnjem Štajerskem pa je spojena z velikimi stroški; kdor upošteva ogromen narodni davek, katerega plačujemo šoštanjski Slovenci, nvidi, da ne moremo tega podjetja iz lastne moči ustanoviti in se prvič obračamo na slovensko javnost s prošnjo, da nam omogoči z darili knjig, časopisov in zbornikov prejšnjih let ter z denarnimi prispevki ustanovitev omenjenega društva. Vsak tudi najmanjši dar, se bo hvaležno sprejel in njega prejem v „Domovini“ naznanil. Vsa darila se naj pošiljajo na naslov: gosp. Vlad. Vošnjak v Šoštanju (Štaj.).

Kdor želi, da se ohrani trg Šoštanj kot zadnja slovenska postojanka ob koroški meji, kot narodno središče cele Šaleške doline, kdor čuti z nami in ve ceniti naša prizadevanja, nas bo podpiral in pripomogel v to, da začne delovati še letošnje leto v Šoštanju društvo narodne prosvete in da razpne v bližnji bodočnosti „Šaleški Sokol“ svoja krila nad Šaleško dolino.

Naš cilj je jase: ojačiti hočemo tako naše stališče, da bodo vsinaporinaših nasprotnikov, katere podpirajo razne moči, za vedno brezuspešni in potomizobraževalnega dela hočemo doseči, da se bodo začeli majati oni stebri, na katerih sloni nemčursvo našega trga in Šaleške doline.

Šoštanj, dne 11. sušca 1906.

Šoštanjski Slovenci.

(Vsi slovenski listi se prosijo za ponatis tega poziva!)

Iz Poljčan. Občinske volitve v slovenskih Poljčanah — grozna blamaža za nemškutarje.

Celo leto so se na široka usta hvalili naši nemškutarji, da imajo poljčanske občinske volitve že v žepu ter bodo Poljčane, kakor še pred sedmimi leti zopet „das deutsche Pöltschach“. S tem so seveda hoteli prestrašiti zavedne Slovence, da bi izostali od volitve; toda dan 15. t. m. je njim v grozo in sramoto, nam pa v čast in veselje pokazal, da so pili na medvedovo kožo. Zakaj bili so v vseh treh razredih popolnoma poraženi po zavednosti in neustrašenosti vrlh slovenskih kmetov in drugih narodnjakov. Kaj vse so uganjale nemčurske barabe, da bi napeljale vodo na svoj mlin! Obljubovali — toda po svojem porazu ne dali — so volilec jed, piščet in smodke, letali in se vozili okoli kakor nori, grozili in pretili na vse načine, da celo pobožne so se delali, ako je kazalo, napadali so vrle slovenske kmete kar na javni cesti zadnje dni pred volitvijo in na dan volitve, kričali in lajali kakor psički in psi, zabavljali čez zavedne volilce in njih voditelje kar so mogli, obljubovali, da bo, ako zmagajo, v Poljčanah vse nemško, posedno šola, iz katere hočejo izgnati vse dosedanje slovenske učitelje, tako da se bode kmet lahko naučil nemški ter si s tem zagotovil vsak dan pečenko na mizo itd.

Ošabno in zmagonosno so prikoračali na volišče modri Natan, deviški Albin, prebrisan Lojzek, še celo Pekel je izpljuval dičenega Baumann.

V teku volitve, kateri je prisostvoval g. vladni zastopnik iz Maribora, postajali so obrazi „nemških“ vojskovodij vedno daljši, vedno bolj bledi in

prepadli in konec je bil: splošen beg iz volišča, še preden se je volitev v I. razredu začela. Navdušenje vrlh slovenskih volilcev je bilo velikansko. Vsa čast in hvala vsem domačim, pa tudi vsem zunanjim volilec in častnim občanom, ki so nam prišli drage volje na pomoč!

Živele in procvitale slovenske Poljčane!

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Predavanje v „Narodnem domu“.** G. dr. Ivan Fermevc je vprašanje o ločitvi in razdružljivosti zakona razmotrival strogo s pravnega stališča ne glede na politiko ali kako veroizpovedanje. Podaj je definicijo zakona in naslikal njega pomen za državo in sploh za človeško družbo. Zakon je temelj rodbine in rodbine tvorijo narod. Ker je zakon v ozki stiki z moralo, ima pa tudi cerkev pravico in dolžnost, urejevati samostojno zakonsko zvezo. Tako nastane sčasoma posebno cerkveno in posebno državno zakonsko pravo. V Avstriji je bilo do cesarja Jožefa II. v veljavi le cerkveno zakonsko pravo — država je prepuščala cerkvi, da je volila o veljavnosti zakona. Šele cesar Jožef je izvedel zakonsko reformo in izdal samostojne določbe glede zakona z državnega stališča. Tudi sedaj veljavni obč. drž. zak. urejuje zakonsko pravo popolnoma samostojno, čeravno daje posebne določbe za katolike, posebne za nekatolike (protestante) in zopet posebne za žide. Ker obstoji poleg cerkvenega samostojno državno zakonsko pravo, je pač ob sebi umevno, da pride lahko cerkev z državo v nasprotje. Cerkev se bo seveda branila podeliti svoj blagoslov zvezi, ki je z njenega stališča prepovedana. V tem slučaju bi morala država dušnega pastirja k poroki prisiliti. Takšne sile pa gotovo ni priporočati, vsled česar je država raje uvedla za posamezne slučaje l. 1868. in 1870. civilni zakon. Po sedaj obstoječem pravu razločujemo razdružljive in nerazdružljive zakone. Nerazdružljiv je zakon med katoliki. Ako je za časa poroke le eden zaročenec katolik, se jima ni mogoče nikdar več razdružiti in vnovič poročiti. Pač pa je med katoliki mogoča ločitev od mize in postelje, pri kateri ostaneta soproga poročena in je le zakonska skupnost zrušena. Protestanti in drugi nekatoliški kristjani, ljudje brez konfesije oz. pripadniki kakšne državno nepriznane cerkve in židje, pa se smejo razdružiti. V obče je razdružitev dopustna le iz posebnega vzroka, radi nezvestobe, obsodbe radi hudodelstva, nepremagljive mrznje itd. Zakoncema ni dovoljeno se samolastno razdružiti, temveč izreče razdružitev sodišče, ako smatra razdružitveni vzrok dovolj tehtnim in dokazanim. — Zgodovina nam kaže, da je prostopoljubna razdružljivost za narod škodljiva. Morala Rimljanov je raditega pešala, ker je bil pri istih zakon vsak čas brez posebnega vzroka razdružljiv. V modernih državah se sme zakon razdružiti le iz tehtnih vzrokov. Ako sta si zakonska namreč drug drugemu popolnoma odtujila, ako živita v vednem boju, postane taka zveza lahko za človeško družbo nevarna. Od takih starišev ni pričakovati, da bodo otroci dobro vzgojeni, ko jim dajejo roditelji sami le pohujšanje. V tem skrajnem slučaju dopuščajo postave kulturnih držav izjemoma razdružitev. Zakonska reforma zahteva razdružitev za katolike v enakem smislu, kakor obstoji za druge konfesije. Tudi razdruženim katolikom

bi naj bilo mogoče skleniti nov zakon. Katoliška vera pa uči, da kar je Bog zvezal na zemlji, naj človek ne razveže. Razvoj zakonskega prava se mora vršiti z ozirom na velevažen pomen zakona za narod, politiko in obče moralo v znamenje razsodnosti in ljubezni, ne pa v znamenju strankarstva in strastne agitacije.

— **Danes zvečer ob 8. uri** je v „Narodnem domu“ predavanje „o smrtni kazni“. Predava g. dr. Rajh.

— **Slavnost „Slov. del. podp. društva v Celju“** na praznik sv. Jožefa se je kar najbolje obnesla. Prostori „Skalne kleti“ so bili nabito polni in je veliko ljudi odšlo, ker niso dobili prostora. Pevske točke je društveni pevski zbor pod vodstvom pevovodja g. J. Grossa prav umetniško prednašal. Omeniti moramo tudi „Celjsko narodno godbo“, pod vrlim vodstvom g. kapelnika Koruna, katera je jako marljivo in izborno svirala. Po zaključku sporeda je društveni predsednik g. Rebek pozdravil vse navzoče in razložil pomen slavnosti. Njegov govor je bil z navdušenjem sprejet. Srečolov je imel jako lepe dobitke. Šaljivi prizor je moral radi pretesnega prostora odpasti.

— **† Franc Zörer.** Zadnje delo je bil pokopan vodja zemljiške knjige v Celju, gospod Franc Zörer. Spoved je vodil mil. g. opat Ogradi ob asisanci dveh gg. farnih duhovnikov in spremili so pokojnega g. predsednik okrož. sodišča pl. Wurmser, g. nadsvetnik Katziantschitz in drugi svetniki in uradniki obeh celjskih in drugih sodišč, tudi družih uradov, odvetniki, oba notarja, uradniki odvetnikov in notarjev, ter mnogo prijateljev in znancev. Pevsko društvo mu je zapelo v slovo pred začetkom sprevoda in ob odprtem grobu. Gospod Zörer je bil v 59. letu in je služil v vojski in pri žandarmeriji, potem pri sodiščih v Gornjem gradu, Slovenski Bistrici in v Celju, ter bil neumorno delaven, natančen in z občinstvom nad vse ljubeznjiv, postrežljiv in potrpežljiv, prav vzor uradnika. Ostal je tudi vedno zvest svojemu slovenskemu narodu. Pogrebno slavnost prav nemilo kvarilo in žalnočim srce prebadalo je nedostojno obnašanje in govorjenje pogrebcev g. pogrebnega podjetnika Wratschkota, ko so mrliča v zemljo spuščali. Pristojna oblast se še ntegne pečati s tem dogodkom.

— **Zaroka.** Dne 19. t. m. se je v Celju zaročila gospica Anči Cizelj, nadučiteljeva hčerka iz Celja z našim rojakom g. Dragotinom Gilčvert, pisarniškim ravnateljem in veleposestnikom iz Gorice. Čestitamo!

— **Promocija.** Dne 16. t. m. je bil naš štajerski rojak g. Janko Šanda na dunajskem vsenčilišču promoviran doktorjem filozofije.

— **Umrla je v Vojniku** pri svoji hčeri g. Rataj dne 18. t. m. zjutraj Marija Rak, mati gostilničarja g. Raka p. d. Vizjaka v Velenju, vdova nekdanjega štajersko-slovenskega deželnega poslanca Raka. Truplo prepeljejo v Velenje, kjer bo položena v rodbinsko rakev.

— **Dobrnski nemškutarji** si dobivajo blamažo za blamažo. Nedavno je bil obsojen dobrnski „čuvaj“ Maršek radi telesne poškodbe, ker je pretepal nekega slovenskega fanta, na 5 mesecev ječe. — Tudi tamošnjemu kaplanu so nekateri nemškutarji hoteli krasti čast, pa so ravno včeraj tudi bili obsojeni radi obrekovanja. Le tako naprej!

— **Jelena ustrelili** so dne 17. t. m. v gorah blizu Laškega. Pred 45 leti so ustrelili v teh gorah zadnjega jelena, in mislili so, da od takrat sploh ni nobenega več. Pred nekaj

dnevi pa je stari lovec Bibec izvohal tega. Jelen je tehtal 105 kg.

— **Potres.** Dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne je bil v Brežicah, tudi v Krškem in okolici potres, ki je trajal 2 sekundi, in je bil precej močan.

— **Požar.** Na dan sv. Jožefa je pogorela hiša posestnika Pšeničnika in gospodarsko poslopje posestnika Levaka v Artičah. Škoda se ceni na 5000 K. Ta čas je bila huda burja in ker hodijo ljudje mimo hleva Levaka v cerkev, sumi se, da je kdo gorečo vžgalico na tla vrgel in tako nesrečo povzročil.

— **Smrt na lovu.** Dne 18. t. m. je bil nadporočnik Kreulitsch, sin trgovske rodbine iz Brežic, ki je služil v 16. pešpolku v Zagrebu, z dvema častnikoma na lovu blizu Siseka in je ponesrečil. Govori se, da ga je neki lovski tat vstrelil.

— **Poziv vinogradnikom.** Ravno sedaj je čas, ko se iz deželnih trsnic proti plačilu dobava trsje. Od mnogih strani so se v minulih letih slišale pritožbe, da to trsje, kar je kljncev in navadnih korenjakov, v obče odjemalce zadovolji, kar je pa cepljenih korenjakov, pa ne zadovolji. Take butare napravijo na prvi pogled še dosti dober vtis. Ko se pa razvežejo, ni redko, da je med 50 cepljenci ene butare do 10 trsov tako slabo ukoreninjenih (tudi brez repa korenin trsi se najdejo) ali v cepitvi tako slabo zarašenih, da jih razumni vinogradnik kar zavrže, sploh v vinograd ne sadi. To je občutna škoda, ker se mora vsak trs plačati. Še večjo škodo ima pa tisti, ki tako pomanjkljivo trsje v vinograd sadi. Naši deželni poslanci so v zbornici to zadevo ožigosali, ali dež. odbor je začuden trdil, da to ni tako, da se še nihče ni zaradi trsja pritožil. Vinogradniki, zato storite vsi tako! Ko sprejmete iz deželnih trsnic trsje, pojdite z nerazvezanimi butarami do svojega župana ali, če je ta daleč, do bližnjega občinskega odbornika, da tam butare razvežete ter trsje v porabno in neporabno razločite. Zadnje zvežite v butaro in prosite župana, naj ga poštnine prosto s sledečim dopisom naravnost deželnemu odboru v Gradec pošlje. Dopis se lahko glasi: Potrdim, da je danes I. L. vinogradnik v . . . h. št. . . pred menoj iz dež. trsnice v . . . proti plačilu . . . K . . . h sprejetih . . . komadov cepljenih trsov razvezal in se je med istimi našlo . . . komadov neporabnega trsja, ki se priloženo vpošlje na pregled. Občinski urad . . . I. L. župan. Če je pa občinski odbornik trsje pregledal, izda naj on tako potrdilo in ga kot obč. odbornik podpiše. To potrdilo in neporabno trsje zapesite k svojemu županu, da oboje v Gradec pošlje. Koncem razdeljevanja trsja, t. j. tekom aprila meseca se pa naprosijo župani, da vpošljejo pregled teh pošiljatev dež. odborniku g. J. Robiču v Gradec, ki se s tem prosi, da tako nabrano gradivo pravočasno sam vporabi ali enemu naših poslancev v tak namen izroči. Vinogradniki, ščitimo se!

— **Vodovod na Slatini** pridno gradijo. Med delavci je več Nemcev, ki se proti domačinom kaj oblastno obnašajo.

— **Iz revolverja streljal** je na ženo Marjeto Belič na Slatini dne 11. t. m. nek Wölfling in jo v prsa zadel. Sodna obravnava pokaže več.

— **Pri občinski volitvi v Poljčanah** dne 15. t. m. smo sredi nemčurških kolovodij z začudenjem zagledali moža, o katerem smo vedno slišali, da je na svojem domu v Gorenjah ob Paki radikalen Slovenec. Toda zdaj smo se na lastne oči in ušesa prepričali, da je renegat, odpadnik, ki se ni zbal dolgega pota semkaj

ter je našim najhujšim in najbolj zagrizenim narodnim nasprotnikom, ki bi radi zadnjemu slovenskemu kmetu zadrugili vrat, prišel na pomoč s svojim glasom v tretjem volilnem razredu, kjer je bila nevarnost za Slovence največja; saj so mnogoteri manjših posestnikov v nemčurških krempljih. Da strgamo temu izdajalcu krinko raz obraza ter odpremo oči vrlim, zavednim slovenskim Savinčanom, povemo glasno njegovo ime, ki se glasi: Gašpar Kohn, pek in gostilničar v Gorenjah ob Paki.

— **Bralnemu društvu v Špitalcu pri Konjicah** je darovala posojilnica v Konjicah 20 K. Ta rodoljuben dar našega najbližnjega narodnega denarnega zavoda nas je zelo razveselil in nam dal poguma v delu za prosep narodne zavesti. Slavni posojilnici izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Odbor bralnega društva.

— **Nezgoda.** Dne 16. t. m. je padel nsluženec južne železnice, Herman Dobaj, na mariborskem kolodvoru tako nesrečno, da si je zlomil nogo v stegno in se poškodoval na glavi.

— **Umrli je v Mariboru** pekovski mojster M. Musek.

— **Umrli je na Pragarskem** 16letna hči voditelja nemške šole, Budna.

— **Umrli je v Žitah pri Konjicah** dne 19. t. m. g. Karl Tomandl, lesotrzec in veleposestnik, v 74. letu starosti.

— **Umrli je v Mariboru** dne 19. t. m. gospa Lina dr. Rosinova, roj. Robičeva, soproga odvetnika g. dr. Rosina, v 28. letu starosti.

— **Št. Janž na Vinski gori.** Dne 27. snšca t. l. bodo pri nas zopet nove obč. volitve. Dva najstrastnejša Stajerčeva agitatorja se na vso moč prizadevata spraviti svoje pristase v prihodnji obč. odbor. Da bi lahkeje preslepila nas kozjaške kmete, nam obetata najprijetnejše zlate čase pod njihovim županstvom ter ob enem vsiljujeta listke svojih izvoljenih privržencev. Ker pa mi že dobro poznamo njihove nakane, bodimo torej kozjaški kmetje previdni ter volimo take, katere poznamo že po njihovem sedanjem življenju, da so možje od nog do glave in da bodo skrbeli in delali za občni blagor.

— **Šoli v Bočni** je posojilnica v Gornjem gradu podarila 10 kron kot podporo ubogim šolarjem.

— **Ormoška ženska podružnica sv. Cirila in Metoda** je imela dne 8. marca t. l. svoj občni zbor. Predsednica gospa Roza Miklova se je v izbranih besedah spominjala umrle predsednice, vrle gospe dr. Omulčeve, ki je bila ustanovnica, vestna članica in zadnje leto predsednica naše podružnice. Bila je velikodušna podpornica ubogim, raznim slovenskim društvom, kuma zastavi ormoške slovenske šole, ter je v svoji oporoki sporočila med drugim tudi družbi sv. Cirila in Metoda 200 K, domači slovenski šoli 2000 K, slovenski požarni brambi 600 K, ormoški čitalnici 300 K. Na poziv gospe podpredsednice se vzdignejo vznak sožalja vse zborovalke, ter zakličejo blagi pokojnici trikratni „slava“. Po tajničinem in blagajničarkinem poročilu se je vršila volitev. Izvoljene so bile: gospa Ana Rosinova, predsednica; gospa Roza Miklova, podpredsednica; gospodična Urška Kuharičeva, tajnica; gospodična Jelica Omulčeva, blagajničarka; namestnici sta gospa Angela Porekarjeva in gospodična Julika Valentinčičeva; zastopnica za veliko skupščino je gospodična Milena Lazarjeva.

— **Umrli je na Muti** dne 18. t. m. g. Lenart Drauler, krčmar in mesar.

— **Na kmečki veselici v Solčavi**, ki je bila na pustno nedeljo v gostilni g. Franca Ikovica, so veseli gostje zložili 10 K za družbo sv. Cirila in Metoda.

— **Občinski zastop mesta Radgone** je sklenil v svoji zadnji seji protest proti volilni reformi, ki hoče v neposredni bližini mesta ležeče vasi Dedojnci, Potrni, Žetinci, Zenkovci, Gorica in Plitviški vrh priklopiti slovenskemu volilnemu okraju Maribor levi breg Drave. Protest pravi, da teh občin ni smeti računati k slovenskemu posestnemu stanju, ker so s svojimi interesi spojeni z okrajem radgonskim. Priklopijo se naj skupini Omurek-Fehring. Kakšno laž je izrekel občinski zastop v tem protestu, pove nam uradno ljudsko štetje, ki izkazuje v Potrni 179 Slovencev in 97 Nemcev, v Dedojncih 113 Slovencev in 5 Nemcev, v Želincih 153 Slovencev in 0 Nemcev, v Zenkovcih 129 Slovencev in 0 Nemcev, v Gorici 122 Slovencev in 54 Nemcev, v Plitviškem vrhu pa 173 Slovencev in 9 Nemcev. Kdor pa je kdaj obiskal te kraje, se je lahko prepričal, da v njih Nemcev sploh ni, temuč le nekaj od radgonskih Nemcev odvisnih neznačajnežev.

— **Raz občinske mize.** Ravnateljstvo pomožnih uradov v Gradcu nobenega nemškega dopisa, vposlanega v prestavo, ne reši več, ampak vrne vse dopise zopet oblastvom, od katerih so v nemščini na županstva bili vposlani in ta oblastva morajo hote ali ne hote poslati slovenski dopis na županstva. Ravnateljstvo pomožnih uradov jo je torej prav imenitno pogruntalo. Ker ti gospodiči pri c. kr. glavarstvu in drugih uradih županstev niso hoteli slušati, imajo v plačilo dvakratno pisarijo. Županstva! le tako naprej! Z vsemi neslovenskimi dopisi v Gradcu, uvidijo naj ti gospodi v Gradcu in Mariboru, da nismo mi za njih, ampak oni za nas. Spoštujmo in ščitimo materni jezik!

— **Sami sebe sramotimo** n. pr. z enakimi dopisi:

Gemeinde Smolinzen Am 3. März 1906

An
die k. k. Bezirkshauptmanschaft
Marburg.
dem genantem ist Afentshalts Orts
Gemeinde Zupetuzen.

Obč. urad
Smolinci. Ludvig Sodez G. V.

— **Škofja vas pri Celju.** V Škofji vasi imamo torej sedaj „Feuerber“ — nekaj dobrega in pametnega je to. — Pa škoda, sedaj nam še manjka vsega, sedaj smo še samo na papirju. Takrat šele boste gledali in strmeli, ko enkrat nastopimo in se pokažemo v uniformi. In videli boste, kako zelo nam bo šlo vse od rok — to pa samo za to, ker bo „tajč“ komando. Voda bo mnogo prej pogasila ogenj, ker ne bomo več rekli voda, ampak samo „baser“ in ne več ogenj — ampak „Feuer“. Ah lepi, čisto drugi časi pridejo sedaj Škofji vasi — potem pa se pridejo skoro zopet enkrat občinske volitve — in potem šele bo vse „tajč“. Ker pa slišimo od nekaterih, da še ni gotovo, če bo „tajč“ komando, tudi od takih, ki so bili zraven — zato pa vprašamo novoizvoljeni odbor požarne brambe v Škofji vasi, naj jasno odgovori, da bomo vedeli, pri čem smo — da bomo vedeli Slovenci v denarju kaj prispevati ali pa tistim, ki pridejo nabirat — pokazati vrata, ker taki ljudje, ki se sramujejo svojega in našega jezika — niso naši. To si zapomnimo! Drugič več.

Kranjsko.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je razposlala ob letošnjem novem letu 4276 družbinih koledarjev za leto 1906. Od teh je bilo vrnjenih 1223 komadov; žal, da večinoma s takih naslovnikov, od kojih smo n trdno pričakovali, da nam povrnejo poštne stroške za dopošiljatev. Glas družbinih izkazov je bilo do konca februarja 1906 za 1140 koledarjev blagajništvu plačanih 1916 K 49 v. Se plačanih in nevrnjenih pa je še ostalo 1913 koledarjev. Ker se ti koledarji letos le pesniku Prešernu posvečene vsebine, zahtevajo od več strani, prosimo vse one č. naslovnike, ki so morali založili koledarju pridejani ček, nam vpošljejo vplačilo navadnim poštnim potem ali pa naj vrnejo koledar. Ni se ne štejejo te vrstice podpisane vodstvu v zlo, kajti ako bi družba pazila tudi tu na svoj dobiček, očeti bi se jej smela malomarnost.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Čudna nebesna prikazen.** V sredo, 14. marca, opaziti je bilo ob 8 uri nad Krško goro dve mavrici, drugo nad drugo. Ena teh mavric je bila kakor se navadno vidi, polovični krog zvezan z zemljo, nad to mavrico pa je bila druga, katere polkrog je bil zvezan z nebom. Vsekako redka prikazen, ki se je niti stari ljudje ne spominjajo.

— **„Slovenska Matica“** je imela svojo 142. odborovo sejo, dne 15. t. m. Društvo je pred kratkim vložilo na ministrstvo prošnjo, da mu isto vnovič podeli državno subvencijo za leta 1906 do 1908, če mogoče v višjem izmerji ko doslej. — Oдобre se z eno samo izpremembo računih preteklega leta in se sklene, da se imajo v tej obliki predložiti tiskani občnemu zboru. — Sprejme se preosnova društvenih pravil večinoma po nasvetih v to svrhu izvoljenega pododsek⁹ treh odbornikov (gg. Milčinski, Turk, dr. Ušeničnik). — Na znanje se vzame, da je „Hrvaška Matica“ sprejela ponudbo g. dr. Ušeničnika, naj si Matici sami izbereta urednika novima knjigama. Urednikom „Hrvaške knjižnice“ se izvoli odbornik dr. Ilešič. — Na znanje se vzame, da si je knjižni odsek v zadnji seji odbral načelnikovega namestnika. Izvoljen je bil odbornik dr. Zbašnik. — Sklene se, da Matica izdaj letos v XIII. zvezku „Knezove knjižnice“ Cankarjevega: Martina Kačurja (Življenjepis idealista), ki ga je ocena potrdila in odbor sprejel. — Društvene knjige za leto 1905, ki so koncem januarja izšle, dobe dijaki kot naročniki lahko proti znižani ceni 2 K. — Novo poverjeništvu se je osnovalo za Vuhrednova poverjenika sta dobila Gradec in Tolmin. — Društvenino je poravnalo za lansko leto 2960 letnikov, za letos doslej 410. Od zadnje seje je društvo pristopilo na novo 32 udov.

— **Železnica Brežice — Novo mesto.** Avstrijsko železniško ministrstvo je dalo g. Štefanu pl. Danbachju v Budimpešti enoletno dovoljenje za izvršitev tehniških predel za normalnotirno železnico od postaje Brežice preko Kostanjevice v Novo mesto.

— **Umrli je v Ljubljani** dne 20. t. m. predsednik Kranjske hranilnice g. Josip Luckmann. Zadela ga je kap.

Koroško.

— **Rabelj. Zopet nesreča.** Dne 12. t. m. se je peljala družba 8 mož iz Primorske na delo. Nad Rabeljskim jezeru je padel eden teh potnikov iz voza tako nesrečno, da je obležal na mestu. Nobeden se ni zmenil zanj ter je v dežju in snegu celo noč tam ostal do jutra ter zmrznil. Pokopan je v Rabelju. Bil je iz Kamnika v okraju

Tolminovem, star 27 let. — Delavstvo pri rudokopu grofov Henkel je še vedno razburjeno zaradi grozovite nesreče. Skoraj vsak dan se sliši, da gredo delavci preč, ker delodajalec prav nič ne skrbi za varnost v rudniku, ter le še priganja k delu kot živino. Slišalo se je celo, da je nekdo zasmeheval nesrečne žrtve.

Primorsko.

— **Pri občinskih volitvah** v Trstu je zmagala vladujoča stranka proti ljudski stranki in socijalnim demokratom. Če bi se bilo zgodilo, kakor je to želela slovenska stranka, da bi se hkrati bili združili obe opozicijski stranki, bi bila prišla opozicija v mestni svet.

— **Velik škandal v Pulju.** V Pulju se je zgodil ponoči od sobote na nedeljo velik škandal. K ženi speditorskega Schossa je hotel njen ljubimec, pivec Koller, a je zadel na soproga, kateremu sta se stepala. Medtem je izginila soproga, ki so jo našli drugi dan mrtvo. Maksimilijanski vojašnici, poleg tega pa na smrt ranjenega poročnika. Poročnik je ustrelil njo in sebe.

— **17letno deklico je odpeljal** vladni pustolovec Vincencij de Marin, iz Milana; je ničvrednež, ki je bil v svoji domovini že trikrat kaznovan za zločina sleparije. Videč, da mu v domovini slabo, je prišel v Trst in vjel v svoje mreže 17letno hčerke jako ugledne družine. Znal je zavesti tako daleč, da je pobegnil od roditeljev in šel z njim v Poreč, kjer je pa pustil na cedilu in odšel iz ve kam.

— **Gorici** je dne 18. t. m. umrla znana kapljica v starosti 82 let princ Marija Beatrica, Bourbonška, nekdanja nadvojvodinja avstrijskega Este, ki jo truplo prepeljejo v Gradec.

Slovanski jug.

— **Pri občinskih volitvah** v Zagrebu so zmagali mažaroni-frankovci, ki so se postavili proti neodvisnemu meščanstvu. Vredništvo se je izvršil pritisk v prilogi frankovcev-mažaronov-furtinašev.

— **Obsojen urednik.** V Zagrebu je bila dne 1. obravnava proti uredniku „Slobodne reči“ St. Batu. Bat je bil obtožen radi hudodelstva motenja javnega miru, ker je priobčil v svojem listu neki članek o revolucionarnem obujanju na Ruskem, ki je državnega prodnika tako zbodel, da ga je zaplenil. Obravnava je bila tajna in se je vršila v ključu temu, da je obtoženelec povel naj se odgodi, ker mu je zagotovljen tik pred obravnavo odpovedal in ni mogel vsled tega dobiti drugega branitelja. Tej zahtevi bi se povzelo drugod ugodilo, samo na Hrvaškem ne. Tu pa predsednik Alković ni ugodil upravičeni Batovi zahtevi rekoč, da itak ne potrebuje zagovornika, ker bo tako ali tako obsojen. In res je bil St. Bat obsojen, in sicer na osem mesecev težke ječe. Barbarske razmere!

Slovanski sever.

— **Česke vesti.** Mladočehi in agrarci — dežela in mesta. Agrarci so priredili dne 4. t. m. po Čekem celo vrsto shodov, ki so sprejeli resolucijo proti vladni predlogi zlasti zaradi krivične razdelitve mestnih in kmetijskih mandatov. To resolucijo so poslali agrarci i sedmim mladočehim poslancem, češ naj zavzamejo proti agrarsko stališče napram vladni predlogi, ker zastopajo kmetijske volilce. In res sta izstopila dne 7. t. m. baje

iz strahu za mandate iz mladočehskega kluba poslance Dvořák in König, prvi za Budjejevičko, drugi pa za Plzeňsko IV. kurijo in vstopila v agrarno stranko. Takoj na to je pristopil k agrarcem i samostojni (iz mladočehskega kluba izključeni) poslanec Vojta Holanský tako, da imajo agrarci sedaj na Dunaju 8 poslancev. — Dne 8. t. m. je govoril v državnem zboru o vladni predlogi češki agrarec Stanjek, čigar govor je pokazal zbornici razgaranost čeških strank. Neprestani napadi na mladočehski klub, kakor da je imel klub odločilni vpliv na razdelitev mandatov in izdal češki narod, so razdražili nekatere češke poslance, zlasti Čipero in Reichstädterja; med temi in agrarci, ki so jih podpirali i Choc in Sobotka, je nastal hrupen prepir ne posebno visoko-salonskega tona. Iz celega vzdušja čeških strank je jasno, da nastaja med agrarci in Mladočehi boj, proti kateremu je bil mladočehsko-staročehski otroška igrača. Dežela proti mestom! — tako se glasi najnovejše geslo agrarcev za bodoče volitve. Tega doslej na Čekem še ni bilo ali prišlo je in tu je boj, ki ima vse lastnosti surove demagogije. Naša dežela — se pravi — je ostala z vsemi svojimi tradicijami verno češka in slovanska dežela od pamtiveka do današnjih dni, dočim so se mesta ponemčevala, strmoglavila na Čekem svobodo in red in bitva na Beli Gori — te pač ne sme manjkati v češki demagogiji nikdar — glejte, bitva na Beli Gori je postala za celi narod tako usodna, ako bi ne bile bojevale za našo domovino tuje, najete horde, dočim je bila odkazana češki deželi brezdelnost in sužnost. Naša dežela je gojila materni jezik, staročehsko pesništvo in narodno poezijo. Bila je to dežela češka in moravsko-slezka, ki je dala našemu narodu Havlička, Palackega, Dobrovškega, Šafarika, Kollárja, Jungmanna, Jablonskega, Trebizskega, Jirsika, Erbeno, Háška, Nemcovo, Čecha, Smetano; mestna kultura pa nam je dala Herolde, Pacáke, Kramare, ki poneumnjujejo narod, podkopujejo narodovo energijo... Tako se glasi bojni klic „Obrane zemedelci“; kjerkoli se snide 5 čeških inteligentov, gotovo so štirje med njimi deželani, na deželi imajo svoje brate in sestre, ki so kmetje. Kogar da kmet študirat, tega je izbaenil iz svojega naroda? Havliček, Palacky, Dobrovsky... ali ti niso imeli mestne kulture?

Svetovne vesti.

— **Poročnik Schmidt** je uležel proti smrtni obsodbi rekurz na kasacijsko sodišče. — Admiral Čuknin je kasacijsko prošnjo poročnika Schmidta odbil ter spremenil smrtno kazen. Schmidt ne bo obešen, ampak ustreljen. — Najnovejše vesti javljajo, da so bili por. Schmidt in mornarji dne 19. t. m. ustreljeni.

— **Zemlja se je podsula** v vladnem kañolomu Vlaknica pri Oseku. Podsuti so bili štirje delavci, izmed katerih sta dva mrtva, dva pa težko ranjena.

— **Ustrelila se je** v Parizu gledališčna igralka in pisateljica Regina Martial, kjer je njena nova drama propadla.

— **Pasivno resistenco** nameravajo uprizoriti vsi sodni pomožni uradniki v Avstriji, ako se jim ne izpolnijo zahteve.

— **Grozovit umor.** V Janovicu v Šleziji so kmetski Konvico njegova žena, hči in najemnik pobili s poleni na tla, ga polili s petrolejem ter živega zažgali.

— **V Nizzi je umrl** vojvoda Konstantin Oldenburški.

— **Nesreča na morju.** Norveška ladja „Riga“ se je vsled viharja potopila z 29 osebami.

— **Družba nemških posestnikov premogokopov** je za rodovine ponesrečencev v Courrièresu darovala 100.000 mar (1 marka je 1 K 20 vin.)

— **Zaradi strašne nesreče** v rudniku Courrières se je začela proti rudniškemu ravnateljstvu kazenska preiskava. Vseh žrtev je 1095. Neki inženjer je brzojavil včeraj iz Courrièresu v Pariz, da se res splošno sodi, da je v jamah še več živih rudarjev, ki pa morajo umreti, preden bo mogoče priti do njih.

— **Dijete za poslance** v angleškem parlamentu. Angleški poslanci niso dobivali doslej nikakih dijet. Nedavno temu je liberalni poslanec Sever stavil zbornici predlog, naj bi člani parlamenta dobivali v bodoče letne plače v znesku 300 funtov sterl. (7200 kron). Predlog je bil sprejet s 348 proti 107. Ministrski predsednik Campbell-Bannerman je v principu vsprejel predlog, izjavil je pa, da nima vlada ni časa ni denarja, da bi izvedla ta predlog. Ker je v parlamentu 670 členov, bi bilo treba na leto za dijete poslancem 201.000 funtov sterlingov (4.800.000 K.)

— **Mažarska svoboda.** Pri priliki zadnje dopolnilne volitve v Lipt. Sv. Miklavžu je državni pravdnik zatožil celo vrsto volilcev slovaške narodne stranke zbok raznih „prestopkov“. Te dni je bila sodnijska obravnava v Ružomberku; Slovaček Selig je bil obsojen na 7 mesecev ječe, Jesensky, Koza, Beno na 6. Hlušán, Smihovsky na 3 mesece. Drugi so bili oproščeni.

— **Evropski potnik.** Tehnik Ivan Sopraske iz Sofije je stavil lani, da prepotuje od 1. junija 1905. do konca marca 1906. Evropo. Stava gre za 10.000 K. Res je prepotoval že sedaj Evropo ter se vrača domov. V petek je bil na Reki, odkoder je krenil v Zagreb, od tam gre v Beligrad in brez dvoma pride do konca meseca v Sofijo.

— **Tatvina v vlaku.** Z Reke proti Zagrebu se je vozil v noči na petek neki Štefan Gjorgy iz Krapine. Z njim je bil v kupeju še neki drug človek. Gjorgy je zaspal, ko pa se je zbudil, ni bilo več sopotnika pa tudi ne Gjorgyjeve listnice z denarjem 160 K. Baje je oni neznan sopotnik skočil iz vlaka, ko je bil še v teku.

— **Belgija** ima 13.013 ljudskih šol, na vsakih 516 prebivalcev pride po ena ljudska šola.

— **Krvav boj** med delavci brez dela in policijo je bil v Fragi na Španskem. Pet policajev je bilo zabodenih in so na mestu mrtvi ostali 27 drugih oseb je bilo ranjenih. Vojaštvo je naposled interveniralo in napravilo red.

— **Smrt skupulje.** V pariškem predmestju je nedavno zmrznila 71letna starka Chalet, ker si ni privoščila kupiti kurjave. Pod zglatjem zmrzle so našli 12.000 frankov.

— **Petindvajsetletnica smrti carja Aleksandra II.** Dne 13. t. m. je bilo 25 let, kar je bil umorjen ruski car Aleksander II. Ko se je dne 13. marca 1881 car v kočiji vračal z neke vojaške parade, je ob katarinskem kanalu neki Risakov vrgel bombo pod kočijo, vsled česar je bila ista poškodovana ter je bilo ranjenih več Čerkesov, ki so carja spremljali. Car bi se bil v poškodovani kočiji lahko odpeljal, vendar je izstopil, da izrazi ranjenim spremljevalcem svoje sočutje. Car se je, izstopivši, približal Risakovu, v tem hipu je neki mlad mož, imenoma Grinevetski, vrgel drugo bombo pred carja, ki je ubila oba. Oba sta bila strašno ranjena ter sta živela le še par ur.

— **Upokojen** je bivši ogrski brambovski minister Fr. Bihar ter je dobil pri tej priliki značaj podmaršala (feldcajmajster.)

— **Na smrt** je obsodilo tarnovsko porotno sodišče plesalko Marijo Zatrovo, ker je umorila svojega soproga.

— **Pri igri se obesil.** Na Dunaju je našla žena kleparja Webra, ko se je vrnila domov, svojega 13 in pol leta starega sina obešenega v stanovanju. Pri igri si je deček zamotal nekako okrog vratu bič in se tako zadušil.

Gospodarstvo.

Pravila o krmljenju živine.

Kolikokrat se slišijo tožbe od kmetov in živinorejcev, da njih živina ne raste in ne napreduje, ker ne — mara žreti. Najboljša klaja, da ji ne diši, da je morda boleha, če navrh ni še kaj začaranega vmes... Takšne govornice se slišijo tu in tam med ljudmi, zlasti takšnimi, kateri svoje živine ne znajo pravilno krmiti. Tem in mnogim naj velja tukaj nekaj besed o pravilnem krmljenju.

1. Pred vsem je treba živino navaditi na red. Če se tega držimo, bode žival ob svojem času lačna in s slastjo se bode lotila ponujene hrane. Navadno se krmi žival po trikrat na dan. Tega časa se moramo po uri točno držati; razun te dobe pa živali ničesar ponujati.

2. Živali je treba skrbeti vedno za snago v jasliah ali koritu. Ako pride kaj nesnage vanjo, treba je lepo izmiti, da nima smradu, sploh pa se mora varovati takih tvarin, da ne pridejo v dotiko in bližino jasliah, da ondi prostor zasmradijo za dalje časa. To velja o svečavi s petrolejem, o odpadkih živine itd. Vse to se mora po možnosti zabranjevati, smrad pa sproti lepo osnažiti.

3. Istotako se mora skrbeti za snago v krmi. Krma mora biti vedno sveže pripravljena, tako rezanica za govejo živino in konje, kakor še bolj hrana za svinje. Ta se namreč hitro kvari, ker je mokra, bodisi sveža trava ali detelja po letu, ali pa kuhovina po zimi. Zatorej jo je treba pripravljati vselej sproti in natančno. Tukaj si je treba zapomniti zlato pravilo: Ali zelenjad čisto sveža, ali pa kuhovina dobro prekuhana! Napol kuhana hrana ali pa sparjena zelenjad je največkrat vzrok hudim boleznim pri svinjah.

4. Moramo pač vedno paziti, da se živalim daje klaja, ki ni zmešana s škodljivimi tvarinami, zlasti s prstjo. Ta se lahko primeša, ako se poklada plevel, zlasti ako se s koreninami vred porvan, radi česar je največ škodljiv tudi se lahko prinaša prst k senu ali detelji ako se je grabilo ono na grudasti njivi. Takšna krma se mora vselej še pred rezaujem, kakor tudi rez potem skrbno pretrresti, za konje še celo prerešetati, da od prahu ne dobijo kašlja.

5. Se mora sočivje za svinje, kadar se deva v kotel ali lonec kuhati, vselej prej prebrati in osnažiti prsti in gnjilobe. Velika napaka namreč je, lahkomišljeno nametati v kuhavino vse, kar imamo pri rokah. Najbolj pa se je varovati prsti in gnjilobe, katera želodec živali najprej pokvarita. Kadar pa je želodec skvarjen, se navadno težko popravi, kakor uče premnoge skušnje. Torej red in snaga sta prva in glavna, katera moramo upoštevati pri krmljenju živine.

6. Se mora klaja dajati v jasli v malih množinah in kadar žival že prvo čedno požre, še le se ji da zopet več. Le tako bomo najbolj vedeli, koliko hrane živina potrebuje, da se prav nasiti.

7. Kadar je živina pospravila že do dve tretjini krme, zlasti ako je ta suha rezanica, postane žejna in treba je napojiti. Nato se ji da še zopet krme, dokler jo ona s slastjo poželi. Kadar je že sita, začne ponujano hrano leno premešavati, takrat ji ni treba nič več dati, temuč še le ako je kaj ostalo v jasliah, to odstraniti. Sedaj bode živina prisiljena prebavljati in se ne bode motila z brskanjem po jasliah, temraje pa bode spet žrla, kadar ji ob drugem obroku prinesemo.

8. Da živina boljše prebavlja, treba ji dati vsaj dvakrat v tednu soli, to pa v pravej meri. Navadno se daje sol zmešana z otrobi, ali pa tudi sama. Soli dajati je treba tudi svinjam, zlasti pitanim, to pa primešati k drugi hrani, seveda ne v preveliki meri, zlasti ako dodevamo še kuhinjske ostanke, ki so že tak osoljeni. Pomniti pa je treba, da se ostanki rabijo le dokler so še sveži, starih in smradljivih pa nikoli, ako hočemo da živini zdravje ne skvarimo.

9. Ako pa se žival vkljub takšnemu oskrbovanju slabo ponaša, je gotovo bolna, in treba jo skrbno preiskati in pametno zdraviti. Ako je bolezen resna, ne zamudimo za časa poklicati živino-zdravnik, da se morebitna nesreča zabrani.

Pohorski.

Društveno gibanje.

— Kmetijska zadruga za Šaleško dolino priredi v nedeljo dne 25. t. m. zjutraj po rani službi božji poučno predavanje o sadjereji v Škalah v bralnem društvu; popoldan ob 3. uri istega dne isto predavanje v gostilni g. Rotnika v Družmirju. Predava g. potovalni učitelj Goričan. Kmetje in sadjerejci se vabijo, da se v velikem številu udeležijo teh predavanj!

— Katoliško politično društvo na Teharjih je dne 4. sušca v svoji redni seji sklenilo, da se skliče dne 25. sušca ob pol 4. uri popoldne občni zbor v Sv. Lovrenc pod Prožinom v gostilno g. Antona Gajška na Opoki. Naprošen je g. učitelj Levstik v Celju, da ob tej priliki pride in nam predava o sadjereji. Vabimo k prav obilni vdeležbi.

— Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru ima svoj občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 4. uri popoldne v restavraciji g. Kukovca s sledečim vzporedom: 1. Beseda staršem in šolskim prijateljem (č. gosp. Ciuha). 2. Letno poročilo in računski sklep. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. Med posameznimi točkami nastopi „Slov. pevsko društvo“.

Listnica uredništva.

I. R. Družmirje: Ali nimamo dovolj osebnosti v javnem življenju? V vprašanje zakaj pa se mi ne utikamo.

Puščavnik na Starem gradu: Omenjene nedostatke bomo skušali odstraniti osebno.

M. N., Š.: Četudi ne verjamemo „Slovencu“, da se „slov. ljud. str.“ ni oficijelno udeležila boja na Jesenicah, vendar mu pustimo otročje veselje, da to konstatira. Če pa se je župnik Zabukovec na svojo pest združil z Nemci (tega dejstva ne utaji niti „Slovenec“ niti kdo drugi!), potem kaže to samo desorganizacijo v vrstah „slov. ljudske stranke“. S „Slovencem“ pa se ne bomo lasali, posebej ne v stvareh, ki se tičejo naših spodnještajerskih razmer, ker vemo, da ga večina spodnještajerskega ljudstva ne smatra kompetentnim, govoriti o naših zadevah.

Loterijske številke.

Trst. dne 17. marca 1996: 66, 8, 26, 69, 50. Linc. „ „ „ 59, 64, 76, 80, 13.

Divjih kostanjevih dreves 50 komadov, lepe rasti, ima naprodaj FRANC KOŠEC v Ločici, pošta Polzela v Savinski dolini. (196) 3—1

Dragotin Silčvert

celeposestnik in pisarniški ravnatelj v Gorici in

Anči Bizelj

oljudno naznanjata, da sta se dne 19. sušca 1906 v Celju

zaročila.

(199) 1

Ženitna ponudba!

Dekle želi se poročiti in ker nima nikakega znanja, tem pot, s solidnim samcem ali vdovcem. Prednost imajo obrtniki in železniški uslužbenci. Ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne, naj se pošiljajo na upravništvo Domovine pod „VLASTA“. (198)

Vsaki dan

sveže tropine

oddaja od 20. t. m. naprej
Deln. pivovarna v Laškem.

Naprodaj je do 1. aprila

posestvo

na griču med Celjem in Petrovčami polja so posejana; drugo travniki in hosta; 22 oralov hmelja. — Več pove upravništvo „DOMOVINE“. (195) 1

Priloge za valjanje perila (valjarje), — — — pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljša konstrukcije daje

tvrdka

S. Berger

Dunaj I.

Wipplingerstrasse 29.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto

(7/a) 104—55

Cene primerno nizke. Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse v snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šoštanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblik itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevanju

krojški modni salon, Kolo-dvorska ulica.

(64) 67-26

Kupim hmelj po dnevni ceni in prodaj
hmeljske droge in splošno
(185) 3-2 **EM. KUKETZ, Žalec.**

Kupujte narodni kole!

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom

prodaja v vseh velikostih najboljše izdelane firma, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNAJ I., Wipplingerstrasse 29



Vzorci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. 104-55

Občina Bizeljsko pri Brežicah razpisuje

mesto občinskega zdravnika

::: z letno plačo po 2000 kron. :::

Reflektantje morajo biti zmožni popolnoma slovenskega jezika in vposlati svoje ponudbe

do 1. maja občinskemu uradu Bizeljsko.

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

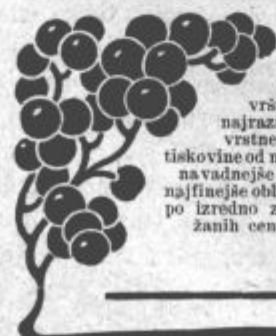
sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati.

Ponudbe nasloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100-53



Zvezna tiskarna

Ker je najbolj urejena z vsem potrebnim, izvršuje vsa največja dela solidno in v najkrajšem času.